

กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านนาค้อ

หมู่ที่ 5 ตำบลกุดโดน อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

1. ประวัติความเป็นมา

บ้านนาค้อ หมู่ที่ 5 ตำบลกุดโดน อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ คนในชุมชนส่วนใหญ่เป็นคนเชื้อสายญ้อ คนเก่าแก่มีทักษะฝีมือด้านการทอผ้า และมีการทอผ้าไว้ใช้เอง และใช้วัสดุ ในชุมชน คือ ปลูกฝ้ายไว้สำหรับทอผ้า เอง สำหรับผ้าที่นิยมทอไว้ใช้เอง คือ ผ้าฝ้ายมัดหมี่ พื้นสีดำ และตีนสีแดง ซึ่งถือว่าเป็นอัตลักษณ์ของผ้าบ้านนาค้อ ที่สืบทอดต่อกันมาจนถึงลูกหลาน

ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. 2542 สตรีบ้านนาค้อ ได้ก่อตั้งเป็นกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านนาค้อ ขึ้นมา โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการต่างๆ ให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณ และการบริหารกลุ่ม สมาชิกเริ่มแรก จำนวน 15 คน ปัจจุบัน มีสมาชิกทั้งหมด จำนวน 83 คน โดยมี นางมณฑา ศรีปัญญา เป็นประธานกลุ่ม

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้เสริม ให้กับประชาชนภายในหมู่บ้านหลักจากฤดูเก็บเกี่ยว อีกทั้งเป็นการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นในการมัดหมี่ ให้คงอยู่ไว้เป็นมรดกแก่ลูกหลานของชาวบ้านนาคือ

ผลิตภัณฑ์เด่น คือ ผ้าฝ้ายมัดหมี่ลายต้นสน มาตรฐานและรางวัล เป็นผลิต OTOP ในระดับ 3 ดาว

2. กระบวนการผลิต

การย้อมด้าย

การมัดหมี่

การทอผ้า

3. ผู้ผลิตผู้ประกอบการ

บ้านนาคือ หมู่ที่ 5 ตำบลกุดโดน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 137 ครัวเรือน มีตัวแทนครัวเรือนเข้าไปเป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง จำนวน 83 คน จาก 83 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 60.58 เกินครึ่งของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้าน มีกี่ทอผ้าทั้งหมด จำนวน 35 หลัง มีผลิตภัณฑ์โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ คือ ผ้าฝ้ายมัดหมี่ ถือว่าเป็นหมู่บ้านหัตถกรรมอย่างแท้จริง ประชาชนส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่ม และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่จัดตั้งกลุ่มขึ้น เพื่อสร้างอาชีพสร้างรายได้เสริม ให้กับประชาชนภายในหมู่บ้านหลักจากฤดูเก็บเกี่ยว อีกทั้งเป็นการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นในการมัดหมี่ ให้คงอยู่ไว้เป็นมรดกแก่ลูกหลานของชาวบ้านนาคือ สืบไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดตั้งกลุ่ม

-ด้านคุณธรรม

ทำให้ชุมชนเกิดความช่วยเหลือเกื้อกูล รู้รักสามัคคี เกิดการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชน โดยการร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือ ก่อเกิดรายได้พอกินพอใช้สู่ครัวเรือน และนำไปสู่รายได้หลักของหมู่บ้าน บนพื้นฐานที่ให้ทุกคนมีความขยัน อดทนในการทำงาน ยึดหลักการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

-ด้านการจัดจำหน่าย

การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านนาคือ มีตลาดรองรับอย่างกว้างขวาง มีการจำหน่ายทั้งภายในและนอกหมู่บ้าน ขายทั้งปลีกและส่ง มีพ่อค้าคนกลางไปรับสินค้าเพื่อไปจำหน่ายต่อ อีกทั้งกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านนาคือ ยังเป็นที่ตั้งของศูนย์เรียนรู้ชุมชน ซึ่งมีการเข้าไปศึกษาดูงานของส่วนราชการ อยู่บ่อยครั้ง ทำให้สามารถจำหน่ายสินค้าได้อยู่ตลอดเวลา และฝากจำหน่ายที่ศูนย์ OTOP ของอำเภอห้วยเม็ก ซึ่งเป็นแหล่งรวมผลิตภัณฑ์ OTOP ของอำเภอห้วยเม็ก

-ด้านรายได้

ด้านรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ จะมีคณะกรรมการฝ่ายชาย และฝ่ายหญิงดูแล มีการจัดสรรผลกำไร ปันผลเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกตามสัดส่วน รายได้ต่อคนต่อเดือน 3,500-5,000 บาท/คน/เดือน